

Generaldirektoratet för kommunikation
ENHETEN FÖR ANALYS AV DEN ALLMÄNNA OPINIONEN

Bryssel den 15/10/2008

KLIMATFÖRÄNDRING

Särskild Eurobarometerundersökning 300 – Våren 2008 De första obearbetade resultaten: EU-genomsnitt och huvudsakliga nationella tendenser

Befolkning: 15+

Omfattning: EU 27

Undersökningsperiod: den 25 mars – 4 maj 2008

NB: För en allmän analys, se den ”analytiska sammanfattningen”.

I. TERMINOLOGI

*Split ballot*¹-metoden visade att **respondenterna uppfattar begreppen ”klimatförändring” och ”global uppvärmning” som synonymer** och att de kan användas utan åtskillnad.

II. UPPFATTNINGEN AV KLIMATFÖRÄNDRINGEN

1. Att se klimatförändringen som ett allvarligt problem

Vilket av följande problem uppfattar du för närvarande som det allvarligaste för världen i stort? [Börja med det största problemet] (F1)

Världsproblem	EU 27
Fattigdom, bristen på livsmedel och dricksvatten	68 %
Klimatförändringen	62 %
Internationell terrorism	53 %
Väpnade konflikter	38 %
En stor nedgång i världsekonomin	24 %
Spridning av smittsam sjukdom	23 %
Spridning av kärnvapen	23 %

¹ Två frågor ställdes till ena hälften av urvalsgruppen där termen ”global uppvärmning” användes. Samma frågor ställdes till andra hälften av urvalsgruppen, denna gång med termen ”klimatförändring”. Ingen anmärkningsvärd skillnad påvisades mellan svaren på dessa två frågor.

Den ökande världsbefolkningen	19 %
Ingen åsikt	3 %

❖ Nationella variationer

- Klimatförändringen uppfattas som ett allvarligt problem i den stora merparten av EU-länderna. Den uppfattas som det största problemet i **Cypern** (92 procent), **Grekland** (90 procent) och **Slovenien** (80 procent).
- Länder de klimatförändringarna inte upplevs som ett allvarligt problem: **Italien** (47 procent), **Portugal** (47 procent) och **Republiken Tjeckien** (45 procent).

❖ Sociodemografiska kriterier

- **Unga personer** mellan 15 och 24 år (67 procent), **studerande** (69 procent) och respondenter som studerat upp till 20 års ålder eller längre (67 procent) är de som i störst utsträckning uppfattar klimatförändringen som ett allvarligt världsproblem.
- 64 procent av männen och 60 procent av kvinnorna delar denna åsikt.

2. Uppfattad allvarsgrad

I vilken utsträckning anser du att klimatförändringen för närvarande är ett allvarligt problem? Utgå från en skala på 1 till 10, där 1 innebär att den inte alls är ett allvarligt problem och 10 att den är ett mycket allvarligt problem (F2).

Allvarsgrad	EU 27
Ett mycket allvarligt problem (7–10)	75 %
Ett någorlunda allvarligt problem (5–6)	15 %
Inget allvarligt problem (1–4)	7 %
Ingen åsikt	3 %

❖ Nationella variationer

- Klimatförändringen uppfattas till största delen som ett mycket allvarligt problem i merparten av medlemsstaterna:
 - den uppfattas som det allvarligaste problemet: i **Cypern** (96 procent), **Grekland** (95 procent) och **Slovenien** (89 procent).
 - den uppfattas som det minst allvarliga problemet: i **Storbritannien** (59 procent), **Estland** (63 procent) och **Nederländerna** (62 procent).
- Med undantag för Italien (74 procent), befinner sig **Medelhavsländerna** alla över EU-genomsnittet: Cypern (96 procent), Grekland (95 procent), Malta (88 procent), Frankrike (84 procent) och Spanien (83 procent).
- Flest antal respondenter utan åsikt fanns i **Rumänien** (12 procent) och **Bulgarien** (11 procent).

III. INFORMATION

Anser du personligen att du är välinformerad eller inte om ...? (F3)

	EU 27			
	Mycket välinformerad	Ganska välinformerad	Inte särskilt välinformerad	Dåligt informerad
Klimatförändringens olika orsaker	9 %	47 %	32 %	9 %
Klimatförändringens olika konsekvenser	9 %	47 %	32 %	9 %
Metoder för att bekämpa klimatförändringen	8 %	44 %	35 %	10 %

❖ Nationella variationer

- De medborgare som säger sig vara mest välinformerade om samtliga tre områden kommer från länderna i norra Europa (**Sverige, Finland, Danmark** och **Nederländerna**)².
- De medborgare som säger sig vara sämst informerade kommer från **Portugal, Republiken Tjeckien, Litauen, Bulgarien** och **Rumänien**³.
- **Respondenterna säger sig i allmänhet vara mindre välinformerade om metoderna för att bekämpa klimatförändringen än om dess orsaker och konsekvenser.**

❖ Sociodemografiska kriterier

- De som anser sig vara mest välinformerade om klimatförändringens orsaker, konsekvenser och om metoderna för att bekämpa den är främst **män, studerande** och de respondenter som studerat längst (13 procent i genomsnitt).

² Mellan 71 och 88 % för de tre variablerna.

³ Mellan 58 och 69 % ”dåligt informerade” personer för de tre variablerna.

IV. BEKÄMPA KLIMATFÖRÄNDRINGEN

1. Åtgärder för att bekämpa klimatförändringen

Instämmer du helt, delvis, inte riktigt eller inte alls i följande påståenden? (F5)

	EU 27		
	Instämmer	Instämmer inte	Ingen åsikt
Alternativa bränslen som biobränslen borde användas för att minska utsläppen av växthusgaser <i>Observera att undersökningen gjordes mellan den 25 mars och den 4 maj, det vill säga, före de allvarliga livsmedelsbristerna i vissa länder i syd.</i>	70 %	18 %	12 %
Jag har vidtagit egna åtgärder för att bidra till kampen mot klimatförändringen	61 %	31 %	8 %
Kampen mot klimatförändringen kan påverka EU:s ekonomi positivt	56 %	24 %	20 %
Klimatförändringen är en process som är omöjlig att stoppa och som vi är maktlösa inför	31 %	60 %	9 %
Utsläppen av koldioxid (koldioxid/kolsyra) inverkar endast marginellt på klimatförändringen	30 %	55 %	15 %
Klimatförändringens allvar har överdrivits	26 %	65 %	9 %

❖ Nationella variationer

- De respondenter som anser sig ha vidtagit egna åtgärder för att bekämpa klimatförändringen uppgår till 87 procent i **Sverige**, 79 procent i **Slovenien** och 78 procent i **Luxemburg**.
- Det lägsta antalet respondenter som anser sig ha vidtagit egna åtgärder finns i **Bulgarien** (17 procent), **Litauen** (26 procent) och **Lettland** (29 procent).

❖ Sociodemografiska kriterier

- Oavsett **åldersgrupp** anser sig en absolut majoritet av respondenterna ha vidtagit egna åtgärder för att bekämpa klimatförändringen.
 - 15–24 år 52 procent
 - 25–39 år 62 procent
 - 40–54 år 65 procent
 - 55 år och över 59 procent
- **Ju högre utbildning respondenterna däremot har**, i desto högre grad säger de sig ha vidtagit egna åtgärder (den största andelen låg på 71 procent för intervjuade som studerat efter 19 års ålder).

- Resultaten för män (60 procent) och kvinnor (61 procent) är likvärdiga.

2. Olika aktörers ansvar

Anser du att följande aktörer gör för mycket, tillräckligt eller inte tillräckligt för att bekämpa klimatförändringen? (F4)

	EU 27			
	De gör för mycket	De gör tillräckligt	De gör inte tillräckligt	Ingen åsikt
Europeiska unionen	3 %	25 %	58 %	14 %
Den nationella regeringen	4 %	24 %	64 %	8 %
Medborgarna själva	2 %	23 %	67 %	8 %
De stora företagen och industrin	2 %	14 %	76 %	8 %

❖ Nationella variationer

- Angående EU:s åtgärder är andelen utan åsikt mycket hög i **Bulgarien** (38 procent) och i **Irland** (25 procent), men även i **Rumänien** (23 procent), **Storbritannien** (22 procent) och **Spanien** (19 procent).
- Antalet respondenter som anser att EU ”gör tillräckligt” är särskilt hög i de stater som anslöt sig till unionen 2004: **Cypern** (43 procent), **Malta** och **Slovakien** (39 procent), **Estland** (37 procent), och **Republiken Tjeckien** (36 procent). Detsamma gäller **Tyskland** (37 procent).
- Endast på **Malta** uppgår andelen svar att ”EU gör tillräckligt” (39 procent) till nästan samma nivå – 41 procent – som svaren att unionen ”inte gör tillräckligt”.

❖ Sociodemografiska kriterier

- Det är främst **män** (29 procent), **15–24-åringar** (30 procent) och **studerande** (32 procent) som anser att EU gör tillräckligt.
- Andelen personer som svarat att de inte har någon åsikt är hög bland **kvinnor** (18 procent), respondenter som är **över 55 år** (19 procent) och respondenter som slutfört sina **studier vid 15 års ålder eller tidigare** (22 procent).

3. Medborgarnas bidrag

Bland de **61 procent** av respondenterna som anser sig **ha vidtagit egna åtgärder** för att bekämpa klimatförändringen är åtgärderna följande:

a) De vidtagna åtgärdernas karaktär

*Vilka av följande åtgärder för att bekämpa klimatförändringen har du själv vidtagit?
Flera möjliga svar (F6)*

Åtgärder	EU 27
Jag källsorterar merparten av mitt avfall för återvinning	76 %
Jag minskar energiförbrukningen i mitt hem	64 %
Jag minskar vattenförbrukningen i mitt hem	55 %
Jag minskar min konsumtion av engångsprodukter	40 %
Jag har valt ett miljövänligt transportsätt	28 %
Jag köper säsongsbundna och lokala varor och undviker varor från avlägsna platser	27 %
Jag använder bilen mer sällan	25 %
Jag har köpt en mer bränslesnål eller miljövänlig bil	18 %
Jag undviker i mesta möjliga mån att flyga korta sträckor	12 %
Jag har bytt elleverantör eller eltariff för att få en större andel energi från förnybara källor än tidigare	8 %
Jag har installerat utrustning i mitt hem som alstrar förnybar energi	5 %
Ingen åsikt	1 %

Urval: 61 procent av den totala urvalsgruppen

- Man kan konstatera att dessa åtgärder i huvudsak är av ekonomisk karaktär: de är enkla att genomföra, de kostar inget och ger besparingar.

b) Budget för åtgärderna

Hur mycket mer är du personligen beredd att betala för energi från källor som släpper ut färre växthusgaser i syfte att bekämpa klimatförändringen? Hur mycket mer skulle du i genomsnitt och i procent vara beredd att betala? (F9)

Budget	EU 27
1–5 %	18 %
6–10 %	14 %
11–30 %	10 %
Mer än 31 %	2 %
Inget	30 %
Ingen åsikt	26 %

❖ Nationella variationer inom de 61 procenten

- Andelen personer utan åsikt är hög i **Italien** (43 procent), **Irland** och i **Portugal** (42 procent), och i **Bulgarien** (40 procent).
- Fler än sju av tio medborgare i **Danmark** och **Grekland** anser sig vara beredda att betala mer för grön energi.
- Endast tre personer av tio är beredda att betala mer i **Portugal**, **Malta**, **Bulgarien** och **Rumänien**.
- Endast **30 procent** av respondenterna är inte beredda att betala mer, trots de höjda energipriserna.

b) Orsakerna till åtgärderna

Människor vidtar åtgärder för att bekämpa klimatförändringen av flera skäl. Vilka av följande påståenden stämmer in på dig? Flera möjliga svar (F8)

Orsaker	EU 27
Jag tror att om alla ändrade sitt beteende skulle det få en verklig inverkan på klimatförändringen	63 %
Jag anser att det är min medborgerliga plikt att skydda miljön	61 %
Jag oroar mig mycket över vilken värld jag lämnar över till de unga och till framtida generationer	52 %
Jag tror att dessa åtgärder kommer att ge besparingar	25 %
Jag har direkt ställts inför klimatförändringens konsekvenser	8 %
Ingen åsikt	1 %

Urval: 61 procent av den totala urvalsgruppen

❖ Nationella variationer inom de 61 procenten

- 47 procent av **slovakerna**, 45 procent av **belgarna**, 37 procent av **rumänerna** och 34 procent av **danskarna** tror att åtgärder för att bekämpa klimatförändringen kan ge besparingar.
- Detta kan jämföras med 14 procent i **Lettland** och 15 procent i **Grekland** och **Litauen**.

d) Skäl till att inte vidta några åtgärder

Dessa frågor har ställts till de **31 procent** av respondenterna som anser sig **inte ha vidtagit några åtgärder** för att bekämpa klimatförändringen.

Det finns flera skäl till att människor avstår från att vidta åtgärder för att bekämpa klimatförändringen. Vilka av följande påståenden stämmer in på dig? Flera möjliga svar (F9)

Orsaker	EU 27
Regeringen, företagen och industrin borde ändra sitt beteende och inte medborgarna	42 %
Jag vill vidta åtgärder men vet inte vad jag ska göra för att bekämpa klimatförändringen	34 %
Att jag ändrar mitt beteende har inte någon verklig effekt på klimatförändringen	26 %
Att vidta åtgärder för att bekämpa klimatförändringen skulle kosta för mycket	15 %
Jag oroar mig inte över klimatförändringen	9 %
Ingen åsikt	7 %

Urval: 31 procent av den totala urvalsgruppen

❖ Nationella variationer inom de 31 procenten

- 54 procent av **grekerna**, 50 procent av **rumänerna** och 48 procent av **slovakerna** skulle vilja vidta åtgärder men vet inte vad de ska göra för att bekämpa klimatförändringen.
- Endast 21 procent i **Ungern**, 22 procent i **Belgien** och 23 procent i **Nederländerna** vill vidta åtgärder men vet inte hur.